

בית המשפט המחוזי בירושלים

בע"ח 11344-04-17 פישר(עצור בפיקוח) נ' מדינת ישראל ואח'

בפני כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

המבקש רונאל פישר (עצור בפיקוח)
ע"י ב"כ עוה"ד עמית בר וליזי שובל

נגד

המשיבים 1. מדינת ישראל – מח"ש
ע"י ב"כ עוה"ד רונן יצחק ושקד דהן

2. ערן מלכה (עציר)

3. ע' עדת מדינה

4. רות דוד

ע"י ב"כ עו"ד נחשון שוחט

5. יאיר ביטון

ע"י ב"כ עו"ד איתן פלג

6. שי ברס

ע"י ב"כ עו" ויקי ונטורה

7. יוסף נחמיאס

8. אביב נחמיאס

החלטה

1. ביום 13.6.17 ניתנה החלטתי בבקשה לעיון בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי תשמ"ד-1984. פירוט הרקע והעובדות שביסוד הבקשה תואר באותה החלטה (להלן: ההחלטה), ולא אחזור על הדברים. בהמשך לאותה החלטה יכוננו להלן ב"כ המבקש והמשיבים 4-8 בבקשה שבפני "הנאשמים", והמשיבה 1 תכונה "המאשימה". אוסיף, עם זאת, כי בדיון שהתקיים ביום 4.7.17 הוסכם כי ההחלטה שניתנה וזו שתינתן עתה מתייחסות למחשב וטלפונים שנתפסו מעד המדינה ערן מלכה, והצדדים ישקלו אפשרות להחילם גם על הטלפונים שנתפסו מעדת המדינה ע'. באשר לחומר שבמחשבו של המבקש, ב"כ הנאשמים בתיק העיקרי יגיעו להסכמות בינם לבין עצמם. על כן, חומר החקירה אליו אתייחס בהחלטה זו הוא החומר שהופק ממחשבים וטלפונים סלולריים של משיב 1, ואם הצדדים יגיעו להסכמה על כך, גם של משיבה 3.

בית המשפט המחוזי בירושלים

בע"ח 17-04-11344 פישר(עצור בפיקוח) נ' מדינת ישראל ואח'

2. בהחלטה הנ"ל התייחסתי לטענות שהעלו ב"כ הצדדים בנוגע לעיון והעתקה של חומר חקירה דיגיטלי המצוי במחשבים ובטלפונים שנתפסו על ידי המאשימה, לדין החל ולהלכות שנקבעו בנושא זה, ולשיקולים המיוחדים הקיימים במקרה שבפני. מסקנתי היתה שלנוכח הנסיבות המיוחדות הקיימות כאן, חיפוש שגרתי על פי מילות חיפוש לא יביא לגילוי כל החומר הנדרש להגנת הנאשמים, ויש לאפשר חיפושים מקיפים ומתוחכמים יותר על מנת להגיע לתוצאות אפקטיביות. התייחסתי לכך שבמקרה זה, לנוכח מערכות היחסים בין המעורבים, היטשטשו הגבולות בין החומר האישי שהוא בגדר צנעת הפרט לבין החומר הקשור למעשי העבירה, ואילו הצורך להגן על פרטיותם של המעורבים הוא במקרה זה מצומצם יחסית. לפיכך קבעתי כי נקודת האיזון בין האינטרסים השונים נעה, במקרה הנוכחי, לכיוון המאפשר הרחבה של זכות העיון בחומר שנתפס, ולא ניתן לצאת מהנחה שרובו של החומר הנתפס אינו רלוונטי. עוד ציינתי כי במקרה זה לא ניתן לבצע מיון ראשוני של החומר בהתאם למודל שנקבע ב"בג"ץ היומנים" (בג"ץ 9264/04, **מדינת ישראל נ' בית משפט השלום בירושלים**, פ"ד ס(1) 360 [6.6.05]), או להפריד בין החומר הרלוונטי או שאינו רלוונטי על פי מבחן טכני.
- לאור כל זאת קבעתי, כי מתוך הקבצים הדיגיטליים יועברו לעיון המבקש והמשיבים המעוניינים בכך "כל החומר הנוגע לאנשי קשר, מיקומים, הודעות סמ"ס, הודעות ווטסאפ, דוא"ל ורשימת התוכנות (אפליקציות) שהותקנו במכשיר, מלבד חומר שיש מניעה לאפשר עיון בו או שעל פי מהותו ברור שאינו רלוונטי". הוספתי והבהרתי כי "חומר שקיימת מניעה לעיין בו הוא כזה שיש עליו חסיון או שקיימת מניעה אחרת על פי דין, וכן חומר הקשור לעבודתו של העד במשטרה בפרשות שאינן קשורות לתיק שבפני, אשר גילוי עלול לפגוע בעבודת המשטרה". על מנת להסיר ספק הבאתי בהחלטה דוגמאות לחומר שאינו רלוונטי במהותו: התכתבויות עם רופאים ואנשי טיפול, התכתבויות עם מורים, גננות ומסגרות חינוך, ספאם, התכתבויות עם בני משפחה, מלבד נושאים רלוונטיים מסויימים שפורטו בהחלטה.
- עוד קבעתי באותה החלטה כי בשאלת מקום ביצוע העיון אני מקבלת את עמדת המאשימה וקובעת, בהתאם לעיקרון שנקבע בבש"פ 6640/06, **צבי קרוכמל נ' מדינת ישראל** [7.9.16], כי העיון בחומר החקירה, כולל על ידי מומחים מטעם ההגנה, יבוצע במשרדי מח"ש או במקום אחר שייקבע על ידי מח"ש ובפיקוח מח"ש, וכי על מח"ש לשתף פעולה ולאפשר עיון בחומר בתנאים נוחים ובמועדים סבירים.
3. לאחר מתן ההחלטה הגישה המאשימה הודעה ובקשה, בה הודיעה כי על מנת שניתן יהיה ליישם את ההחלטה פנתה היא אל לשכת עורכי הדין ומשטרת ישראל, אשר הביעו את הסכמתן לשלוח נציגים לצורך פיקוח על הליך העיון, ובמקביל פנתה אל ב"כ המבקש כדי לתאם מועדים להגעת מומחה ההגנה אל משרדה. המאשימה הודיעה כי בכוונתה לאפשר את

בית המשפט המחוזי בירושלים

בע"ח 11344-04-17 פישר(עצור בפיקוח) נ' מדינת ישראל ואח'

1 העיון מידי יום, ברצף, במשך שעות, ככל שיידרש, עד לסיום הליך העיון. היא ביקשה את
2 אישור בית המשפט לכך שהליך העיון עולה בקנה אחד עם ההחלטה. ביום 25.6.17 ניתנה
3 החלטה לפיה המנגנון המפורט בהודעה נראה על פניו כתואם את ההחלטה. לאחר החלטה זו
4 הוגשו שורה של הודעות ובקשות מטעם הצדדים בנוגע לאופן מימוש ההחלטה. הנאשמים
5 טענו כי המאשימה לא עמדה בחובתה למיין את החומר ולהעבירו להגנה, וכי הם נתקלים
6 בקשיים טכניים ופרוצדוראליים בנסיון לעיין בחומר במשרדי מח"ש. ואילו המאשימה טענה
7 כי היא מעמידה לרשות הנאשמים את כל חומר החקירה, ועומדת בחובתה כפי שנקבעה
8 בהחלטה הנ"ל. חילוקי הדעות בין הצדדים עלו גם במהלך הדיון בתיק העיקרי בפני כב'
9 השופט סובל, ובעקבות בקשות הצדדים נקבע דיון.

10 בדיון שהתקיים ביום 4.7.17 נשמעו עמדות הצדדים, כאשר ב"כ המאשימה חזר על הטענה
11 שהמאשימה מילאה את חובתה, והוסיף כי מדובר בהיקף גדול מאד של חומר כך שהאפשרות
12 שהמאשימה תעבור על כל פרט ופרט ממנו אינה ריאלית, וכי בפועל ב"כ הנאשמים לא ניצלו
13 כראוי את הזמן שעמד לרשותם, והם והמומחה מטעמם הגיעו למשרדי מח"ש לפרקי זמן
14 מצומצמים בלבד. ב"כ הנאשמים חלקו על הטענה האחרונה. הם טענו כי הם ונציגיהם נמצאו
15 במשרדי מח"ש שעות ארוכות ונתקלו בקשיים רבים, וכי חובת המיון של החומר חלה על
16 התביעה ולא על הנאשמים, ולא מולאה על ידה.

17 במהלך הדיון התבררה הדרך בה בוצע העיון, כאשר נציגי הנאשמים עיינו חומר שהופק
18 מהמחשבים והטלפונים, וכאשר ביקשו להעתיק קבצים או שהתעורר ספק אם מדובר בחומר
19 שניתן לאפשר עיון בו, נדרש אישורם של נציג לשכת עורכי הדין או המשטרה או של ב"כ
20 המאשימה. אני סבורה שמנגנון כזה אינו עונה על החובה לאפשר עיון סביר ויעיל בחומר
21 החקירה, כפי שאפרט להלן.

22

23 החובה לאפשר עיון בחומר היא חובה המוטלת על המשיבה על פי דין, וגם בהחלטה קבעתי
24 בסעיף 11 כי מתוך הקבצים יועבר לעיון המבקש כל החומר המפורט שם. ברור, איפוא,
25 שהאחריות למיון החומר ולהעברת החומר הרלוונטי מוטלת על המאשימה. המנגנון של
26 היעזרות בלשכת עורכי הדין ובמשטרה לפיקוח על העיון הוא אכן דרך אפשרית ואולי אף
27 רצויה למיון החומר, אולם אין בכך כדי להעביר אל הנאשמים את הנטל לבצע תהליך זה.

28 מיון החומר יכול להיעשות בדרכים שונות, בין על ידי בדיקת כל קובץ וקובץ בפני עצמו, בין
29 על ידי ניתוח החומר באמצעות כלים מחשביים - מילות חיפוש, חתכים או דו"חות
30 רלוונטיים, ובין בשילוב הדרכים. בהחלטה הנ"ל לא נדרשתי לשאלה כיצד יבוצע המיון,
31 והמאשימה רשאית לבחור בכל דרך סבירה הנראית בעינייה, וכן להיעזר בחוקרי משטרה או

בית המשפט המחוזי בירושלים

בע"ח 11344-04-17 פ"ש (עצור בפיקוח) נ' מדינת ישראל ואח'

- 1 אם המאשימה תבחר בדרך השניה של סינון באמצעים מחשוביים, ניתן יהיה להשלים את
2 התהליך לאחר מכן בבדיקה פרטנית של התוצאות שלגביהן יתעורר ספק.
- 3 ב"כ המאשימה העלה חשש שחיפוש שלא בדרך של בדיקת כל קובץ וקובץ אינו מדויק די
4 הצורך, ועל מנת להניח את דעתו אני קובעת כבר עתה כי אם יבוצע חיפוש על פי מילות חיפוש
5 כאמור לעיל בתום לב, באופן מקצועי וזהיר, ובדיעבד יימצא כי בשל מגבלות המדיה
6 והטכנולוגיה החיפוש לא הביא לתוצאה מושלמת, כי אז לא ניתן יהיה לטעון שהמאשימה
7 פעלה שלא כדין.
- 8 באשר למילות החיפוש שבהן ייעשה שימוש, במהלך הדיון הועלו אפשרויות שונות, ואפרט
9 כאן רק דוגמאות מביניהן: חיפוש המילה עורך דין, המילה רופא, שמות של אנשים מסויימים
10 ושל עורכי דין, רופאים ואנשי משטרה שלמעורבים היו עמם קשרים שאינם רלוונטיים
11 לחקירה ואשר חל עליהם חסיון, חיפוש על פי מספרי טלפון של אנשי משטרה שאינם קשורים
12 לתיק, וכדומה. כאמור, מדובר בדוגמאות ולא ברשימה סגורה.
- 13 המאשימה תוכל לדרוש מהסניגורים התחייבות שלא לעיין, לא לעשות שימוש ולהחזיר אליה
14 חומר שהגיע לידיהם על אף שאמור היה להיות חסוי.
- 15
- 16 6. באשר למקום ביצוע העיון, נפסק בנוגע לזכות העיון בכלל, ולגבי מקום העיון בפרט, כי
17 התשובות לשאלות המתעוררות תלויות בנסיבות כל מקרה ומקרה, ועל בית המשפט לשקול
18 את הזכויות והעקרונות השונים העומדים על הכף ולערוך את האיזונים ביניהם (ראו,
19 לדוגמא, בש"פ 2886/16, **ראגי גורבאן נ' מדינת ישראל** [11.5.16]; בש"פ 2043/05, **מדינת**
20 **ישראל נ' גד זאבי** [15.9.15]; בג"ץ היומנים לעיל, ועניין קרוכמל לעיל, ופסיקה נוספת אליה
21 הפניתי בהחלטה הנ"ל). ההגבלה על זכות העתקת החומר אינה שכיחה, אמנם, אולם היא
22 מעוגנת בפסיקה, דוגמת עניין קרוכמל. במצבים רגישים במיוחד קיימת גם הגבלה
23 סטטוטורית על מקום העיון בחומר חקירה, כגון סעיף 5 **לחוק לתיקון דיני הראיות (חקירת**
24 **ילדים)** תשט"ו-1955.
- 25 הדרישה לבצע את העיון במשרדי מח"ש ובפיקוח מח"ש נועדה למנוע הפצה של חומר הכולל
26 מידע חסוי או אישי. קיים חשש שעל אף רצונם הטוב של עורכי הדין, חומר כזה עלול להגיע
27 לגורמים זרים גם אם ייעשו מאמצים להקפיד על שמירתו וחסיונו. החשש במקרה זה מוגבר
28 הן בשל ריבוי הצדדים בתיק, המצריך הימצאות של מספר עותקים של חומר החקירה, בידי
29 מספר נאשמים, באי כוחם ועובדי משרדיהם, הן בשל עניין רב שעשוי להתעורר כלפי החומר.
30 בנוסף, חלה גם כאן חובת האיזון, ומאחר שקבעתי זכות עיון רחבה במחשב ובטלפון, אשר
31 מטיבם כוללים חומר אישי ביותר, הרי שמולה עומדת הדרישה להקפיד הקפדה יתרה על

בית המשפט המחוזי בירושלים

בע"ח 11344-04-17 פישר(עצור בפיקוח) נ' מדינת ישראל ואח'

1 שמירת החומר ומניעת פגיעה שאינה הכרחית בפרטיותם של המעורבים. מאידך גיסא, לא
2 ניתן להתעלם גם משיקולי היעילות והנוחות של הסניגורים, במיוחד בנסיבות המיוחדות
3 המחייבות להשלים את העיון במהירות.
4 בהחלטה מיום 13.6.17 קבעתי כי העיון בחומר יבוצע במשרדי מח"ש ובפיקוח מח"ש, וכי על
5 מח"ש לאפשר עיון בתנאים נוחים ובמועדים סבירים. יתכן שנושא זה לא הובהר כל צרכו
6 באותה החלטה ובהחלטה מיום 25.6.17, ועל כן אני מבהירה כי דרישה זו חלה אך ורק על
7 החומר העלול לגרום לפגיעה בצנעת הפרט או לחשיפת חומר חסוי. דהיינו: החומר שלגביו
8 יימצא בעקבות המיון שייערך כי אינו בגדר צנעת הפרט ואין עליו חסיון, דינו כדין כל חומר
9 חקירה בכל תיק ואין מניעה שיימסר לסניגורים. המאשימה תוכל לדרוש לקיים את העיון
10 במשרדה רק לגבי חלק מצומצם מהחומר שנתפס, הנוגע לעניינים חסויים (אם החסיון אינו
11 כזה השולל את זכות העיון) או לצנעת הפרט, אך נכלל בגדר חומר חקירה וקיימת או עשויה
12 להתקיים זכות עיון בו. העיון בחומר זה, ייעשה במשרדי מח"ש ובפיקוחה.
13
14
15

16 ניתנה היום, ט"ו תמוז תשע"ז, 09 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

17
18 המכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.
19

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

